

חמש עשרה נשים פרק ראשון יבמות

עין משפט גיר מצוה

לד א מיי פ"ה מהל'
שגגות פ"ד ט ד כ:
לה ב מיי פ"ד מהלמט
ע"ז הלכה ב:

תוספות ישנים

טא נחלק דמשמע קצין
בשאר מילתוי כזכור
בשאר מצות הוא דמיית.
וא"ת ולמה לימית כבש או
אלו עלייתו חזיק ו"ל דלוי
לנו לצבות מדעתו קצין
הוא. וא"ת אי"כ למה לו
להלחין דחזיק לויי פרי
כי הו"ל למפיק מאי נחלוק
אי לימית קצין דאיתיה
נחלוק אחר חזין זה נחלוק
ואי מימית קצין דלימית
בשום מקום חזין לנו לצבות
מדעתו ו"ע:

מוסף רש"י

תורה אחת יהיה לכם
לעושה בשגגה והנפש
אשר תעשה ביד רמה.
בעבור כוכבים משמעו
קצין. דמלא כספרי ר"ש
אומר בעבור כוכבים
המכוב מדרב שאלמי ב
דבר ה' מה שזכה על דבור
לראשון שאלמי לו חגי' ה'
אלהין ולא יסיה לך אלהים
אלמתי על פני הוריות ח.
הוקשה כל התורה
כולה לעבודת כוכבים.
קנינות של צבונות של כל
עשירות לשל ע"ז. מה ע"ז
קצין שלה אינו נא אלא על
שעורה גמורה שחייב על
ודות כרת, דקטנין ליה
ואתש אשכח תפשה צדי
רמה וזכרה. ח"ך כל
המורה ח"ן נחלוק משל
אלה על דבר וזדונו כרת
(שבת טו.) אשכחן יחיד
גשיא ורמייה. דכמי
ואש נפש וזכתי מורה אחת
יהיה לכם והנפש אשר
תעשה ביד רמה דמידי
ונשיא אשכח נככלו ו"ל
נפש אחת (הוריות ח.).
וילמד עליון מתחתון.
דמידי בפרש למעלה וי
שגגו דהיינו כזכר וילמד
מתחתון מואם נפש, מה
לזן דבר שחייב על וזדונו
כרת ועל גבולות משל ח"ן
בעבורת כוכבים ח"ן בשאר
מצות, דגבי יחיד הוקשה
כל המורה כולה לעבודת
כוכבים, ח"ך כזכר ח"ן חייבין
אלה כזכר שחייב על וזדונו
כרת ועל גבולות משל ח"ן
בעבורת כוכבים ח"ן בשאר
מצות (שם.) יכול נחלוק
בקרובותיהו. דבי הי
החלוק כזכר מיחידים
קצין קצין כזכר בעבורת
כוכבים לא דמי לשום קצין
נחלוק היי
קצין בעבורת ליהו חלוק
דמריבין עששו שגוגין דעיר
הנחת ללה ליהו דמי
לעולם לשום קצין לא
כזכר ו"ל ליהו, תלמוד
לומר תורה אחת. דעיר
הנחת שגוגין כחידים דמי
ומייית על חד ועל שעירה
כידד (שם.) מאי לייתו.
אש"י עיר הנחת כרס
דכסיף, ליתיה פרי צבור
בשאר מצות הוא
דמייתו. ולא ח"ן חלוק,
כמו דבעינן חלוק ח"ן
אש"י עיר הנחת לצבור
דהא ח"ן כזכר נשעין עיר
הנחת לל (שם.) יחיד
כמו היינו קרבנו. ולא
היו חלוק (שם.) אצטריך.
מורה אחת דס"ד ותי אי
כמו צריך. לחלוק קצין,
ואין לו תקנה. לעיר
הנחת בשוגג דלי אפסר לחלוק, קמ"ל. מורה אחת. דמיית

מה להחין דבר שחייבין על וזדונו כרת ושגגותו חטאת. אגב שטיפיה
נקט לישאל דמתני' דהוריות (דף טז.) דאיתיה לעיל דשגגתו
חטאת לא קיס ליה בצחות אשה אלא מהכא:

בעבודת כוכבים אתיא מעיני מעיני. לא מלינו למימר אתיא
מצות מלכות דכל מלכות דכתיב בעבודת
כוכבים אינטרין כלדדריש צספרי כל
מצות זו עבודת כוכבים שפוקה כנגד
כל המצוות:

וילמד תחתון מעליון. וא"ת
מיפוק לי דכתיב התם כרת
בהדיא כדדריש רבנן צסמוך וי"ל
דל"י ההוא כרת צצנצן את השם
דהכי כתיב את ה' הוא מגדף
ונכרתה וצפ"י מי שיהי טמא (פסחים
דף צג.) אית לי לרצני מגדף היינו
מצנח את השם:

ורבנן האי כברא מנא דהו. וא"ת
כולה מילתא מיפוק לי

מעליה דג"ש מיננה לידרש לכל מילי
ו"ל דעליה דכתיב גצי אחות אשה
וגצי חטאת לא מופנה והואו לדיבוס
מופנה ור"ת אומר דלפילו מופנה
היא לחמות אשה כיון דהואו דחטאת
לאו מופנה צצקנין ליה להא מופנה מנל
אחד ודרשינן ממופנה משני לדלנין
כדאמרין בהמפלת (מדה דף כב):
מה עבודת כוכבים דבר
שחייבים על וזדונו כרת. וא"ת ואמנא
מה עבודת כוכבים שחייבים על
זדונו שקילי ו"ל דלא גמרינן אלא מה
דכתיב צהואו קרא ללה כתיב התם
אלה כרת דקצנר מנצנן היינו עוצד
עבודת כוכבים ו"ל לרצני דלא גמרי
מה עבודת כוכבים שיש בה לאו וכרת
ולא צעו לאו כיון דלא כתיב צהואו
פרשה מדע דצפרק צתרא דמכות ד'
י: וסא) מנמעט פסח ומילה משום
דבעינן דומיא דעבודת כוכבים דלאמר
דחמנא לא תעמיד והני קום עשה
יינהו ו"ל מנמעט להו משום דלית
צבו לאו כמו צעבודת כוכבים ומיהו
לרצי דנפקא ליה חטאת מעליה צבי
לאו וכרת כמו צלחות אשה ואתי
שפיר דצצצועות (דף יג.) דריש רצי
דצפרוק עול ומפר צרית ומגלה פניס
אית צבו כרת ולא חשיב להו צבדי
שעה ושלאש כריתות משום דלא
אשכחן צבו לאו:

ו רבנן. לית להו כרת צפרוק עול
ומפר ח' צרית ומגלה פניס
אלה מוקמי ג' כריתות צעבוד' כוכבים
צסוף פרק ארבע מימות (סנהדרין דף
מד.) ע"כ גליין: **מאי** יייתו יייתו פר
כו'. קצנר דכיון שחלקס מכל חייבי
מימות צ"ד דממונן פלט חלקינן להו
מכל מתפכרתי וקפיש דלימו כצ"ש או
א"ל ופרי' איכא שום מתכפר דמיית
מ"מ הוה ליה לנאקשוי:
והרי איסור מצוה ואיסור קדושה
דפ"ג ר"ע ורבנן. צכל
דוכתי פשיטא ליה להש"ס דחייבי
לאוין לר"ע דלאמר ח"ן קידושין
תופסין צחייבי לאוין לאו צני
חליצה וייבוס וינהו כמו חייבי כריתות
הכא וצבערל (לקמן דף עט:) גבי
פלוש דכא וכרות שפכה וצפרק ד'
מימות (סנהדרין דף קג.) ומימה
לר"י דאמאי לא אמרינן נמי לר"ע
דליתיה עשה ולידחי לא תעשה:
צמו

ולא **צעבודת כוכבים.** ח"ן חייבין כזכר
לחטאת: אלא על דבר שחייבין על וזדונו כרת ועל שגגתו חטאת.
כגון ויצו וקיוו ונסון והשמחוהו אכל מתכנס ונמשק לא ויך
דרשא מעליה נפקא דמפרש ואזיל: **וגאמר** לטון עליה. צחיייה שהוא
מופנה לדרשא: **לאשממה העם.** כלומר
אשממתו כלאשמנת כזכר: **וולא צעבודת**
כוכבים. קרבן עבודת כוכבים
צפרשת שלח לך וכי תשגו: **מעני**
מעני. מפר העלם דבר: **ואש נפש**
אחת. התם כתיב צפרשת שלח לך:
מעליון. מצבור והתם ח' ילפינן להו
מפר העלם: **סורה אחת.** לענין קרבן
כתיב (שם) צפר עבודת כוכבים. מורה
כל המורה צמשמע הוקשה כל המורה
לענין קרבן לעבודת כוכבים: מה

עבודת כוכבים (שם) על דבר שזדונו
כרת ושגגתו חטאת. כדכתיב התם
והנפש אשר תעשה ביד רמה ונכרתה
אלמנא כולה צפרשת צדבר שזדונו כרת
ושגגתו חטאת מישמעי: **אשכחן יחיד**
ונשיא ומיית. צבך היקישא ללו משמע
אלה הני דכתיב והנפש אלוו צצנן
נמשמע שח' ידמיין דהני קרתי כתיבי
צפרשת ואש נפש אחת ח' צעבודת
כוכבים: **אמר קרא.** גצי יחיד ונשיא
ומיית: **ואש נפש.** ו"ו מוסקי על
ענין לראשון: **וילמד עליון מחסונו.**
כזכר מיחידים: **ילף מעיני מעיני.**
שאר מצות מעבודת כוכבים:
מרוצים. עיר הנחת: **יכול נחלק**
צקרבנוסויהס. אש עבדו צני עיר
אחת עבודת כוכבים צשוגג יהו
חלוקיס צקרבנס שלא יציא כל אחד
קרבנו שיעריה כחיד: **ס"ל כו'. ח"ן**
חלוקיס מתורת יחיד אלה רוב ישראל
או כולן דכתיב ואש מעיני העדה
(צמדנר טו) אבל צני עיר אחת יחידים
הס: **צבורה.** היינו העלם דבר
שהורו צ"ד שהעבודת כוכבים מותרת
ועשו כזכר על פיהס: **א"ג אפי' לא**
משכחת לה קרבן לחלק מינא לרביס
הני מרוצים חלוק צין יחיד וליכא
הלכך ח"ן להס כפרה קמ"ל: **אמו**
אנוסה אביו. שנסאה אחיו מאציו
אחרי חן ומת צלל צניס ונפלה לפני
צנה (יבוס: **צפלוגתא דר' יהודה**
ורבנן. כדאמרין לעיל (דף טז.) ורצי
יהודה חוסר צנאנסא אציו ור' יהודה
לא משכחת לה אש נופלת לפני צנה
ליבוס אלא לרצנן וצנאנסא ולהכי לא
מתנא לה צפלוגתא לא קא מיייר: ופרי
איסור מצוה ואיסור קדושה. לקמן

קדושה כגון שנפלה לפניו מנזרת או
נתינה שהיא בלא חוללת ולא
מתייבמת חוללת דלא אלס איסור לאו
בלא כרת לאפקועי ייבוס לגמרי ולא
מתייבמת דהא חסורה לי. ופליג ר"ע
דלאמר צפ' החולן (לקמן דף מט.) חייבי
לאוין חייבי כריתות דקתני אצוהו
ממזר כל שאר צער שהוא בלא יצא
דיש ממזר מתייבי לאוין ור"ע אלס
לאו למיפטרנה צולה כלום כערוה גמור':
אש הצרוב. כרת ערוה מתייבמת:
רצי

בית הלל אינה משנה
(א) ריש"ד"ה מורה עוב'
כתיב צפרשת ערוה
כוכבים: (ב) ר"ה מה
עבודת כוכבים דבר כ"ל
ומיכת על נמקס:

הגהות הב"ח

(א) ריש"ד"ה מורה עוב'
כתיב צפרשת ערוה
כוכבים: (ב) ר"ה מה
עבודת כוכבים דבר כ"ל
ומיכת על נמקס: